SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖ

Lausunto

4.9.2023

Talousvaliokunta

Talousvaliokunta (8.9.2023); Sosiaali- ja terveysministeriön lausunto valtioneuvoston kirjelmästä eduskunnalle komission ehdotuksesta komission asetukseksi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyviä palveluja tuottaville yrityksille myönnettävään vähämerkityksiseen tukeen (U 10/2023 vp)

Sosiaali- ja terveysministeriö kiittää mahdollisuudesta toimittaa kirjallinen lausunto talousvaliokunnalle valtioneuvoston kirjelmästä eduskunnalle komission ehdotuksesta komission asetukseksi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyviä palveluja tuottaville yrityksille myönnettävään vähämerkityksiseen tukeen (U 10/2023 vp) ja toteaa kunnioittavasti lausuntonaan seuraavaa:

Ehdotus SGEI de minimis -asetuksen muuttamisesta

Euroopan komissio julkaisi 19.4.2023 ensimmäisen luonnoksen asetuksen Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyviä palveluja tuottaville yrityksille myönnettävään vähämerkityksiseen tukeen (ns. SGEI de minimis -asetus) (EU) N:o 360/2012 muuttamisesta, josta annettiin eduskunnalle 25.5.2023 U-kirjelmä (U 10/2023 vp). Esityksessä oli kaksi keskeistä muutosehdotusta: Ensinnäkin esitettiin SGEI de minimis -tuen enimmäismäärän korotusta. Toiseksi esitettiin kansallisen tai EU-tason keskusrekisterin perustamista tuen enimmäismäärän seurantaa varten. Suomen kommentit ensimmäisestä asetusluonnoksesta toimitettiin virallisen kuulemisen aikana 19.4. – 1.6.2023. Asetusluonnoksesta järjestettiin jäsenvaltioiden ja komission välinen puhelinkokous 24.5.2023.

Ensimmäisestä asetusluonnoksesta saadun palautteen perusteella komissio julkaisi toisen asetusluonnoksen 4.8.2023. Toisessa asetusluonnoksessa SGEI de minimis -tuen enimmäismäärää on korotettu verrattuna komission ensimmäiseen asetusluonnokseen 650 000 eurosta 700 000 euroon. Tällä hetkellä kyseinen raja on 500 000 euroa. Lisäksi ensimmäisessä asetusluonnoksessa ehdotetun kansallisen tai EU-tason keskusrekisterin perustamisen määräaikaa on pidennetty kuudesta kuukaudesta kahteen vuoteen.

Toisesta asetusluonnoksesta on sovittu pidettäväksi jäsenvaltioiden ja komission välinen puhelinkokous 4.9.2023. Suomen alustavat kirjalliset kommentit toimitetaan komissiolle määräajan mukaisesti 4.9.2023 ja lopullinen kanta toimitetaan sen valmistuttua. Komission on tarkoitus hyväksyä asetus vuoden 2023 loppuun mennessä kuultuaan jäsenvaltioita. Uusi asetus on tarkoitus astua voimaan 1.1.2024 ja olla voimassa 31.12.2030 asti.

Sosiaali- ja terveysministeriö on osallistunut työ- ja elinkeinoministeriön koordinoimaan EU12 kilpailu-, valtiontuki- ja hankintajaostoon. Asetusluonnokset on käsitelty jaoston kirjallisessa menettelyssä.

Postiosoite **Postadress** **Postal Address**	**Käyntiosoite** **Besöksadress** **Office**	**Puhelin** **Telefon** **Telephone**	**Faksi** **Fax** **Fax**	**s-posti, internet** **e-post, internet** **e-mail, internet**
Sosiaali- ja terveysministeriö				
PL 33 00023 Valtioneuvosto	Meritullinkatu 8 Helsinki	0295 16001 +358 295 16001	02951 63415 +358 2951 63415	kirjaamo@stm.fi stm.fi

Sosiaali- ja terveysministeriön lausunto

SGEI de minimis -asetusta on ehdotettu muutettavaksi siten, että tuen yleistä yrityskohtaista enimmäisrajaa nostettaisiin nykyisestä 500 000 eurosta 700 000 euroon. Sosiaali- ja terveysministeriö katsoo, että rajan nostamista ehdotetulla tavalla voi pitää perusteltuna huomioiden yleinen inflaatiokehitys. Uuden rajan on tarkoitus olla voimassa 31.12.2030 asti, joten sen asettamisella merkittävästi nykyistä tasoa korkeammalle varaudutaan myös ennakoituun inflaatiokehitykseen. Ehdotuksella on tarkoitus korottaa asetuksen mukaisen tuen enimmäismäärää, mutta tällä ei ole arvioitu olevan vaikutuksia kansallisiin tukimäärärahoihin tai niiden jakautumiseen. Ehdotus voi joustavoittaa valtiontukien myöntämistä kansallisesti joissain tilanteissa.

Lisäksi SGEI de minimis -asetusta on ehdotettu muutettavaksi siten, että perustetaan joko kansallinen tai EU-tason keskusrekisteri tuen enimmäismäärän seurantaa varten. Keskusrekisterin perustamisen siirtymäajaksi on ehdotettu kaksi vuotta. Sosiaali- ja terveysministeriö arvioi, että ehdotettu kahden vuoden siirtymäaika mahdollistaa riittävän ajan tarvittaville kansallisille täytäntöönpanotoimille, kuten lainsäädäntö- ja tietojärjestelmähankkeiden toteuttamisen. Ehdotettu keskusrekisteri osaltaan helpottaa myönnettyjen tukien seuraamista sekä lisää tukien läpinäkyvyyttä.

Neuvotteleva virkamies Lassi Kauttonen